

11/02/2016

Recull de Premsa

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

accesso
INTELLIGENCE TO SHINE

PERIODISME I MITJANS DE COMUNICACIÓ

Data	Titular/Mitjà	Pàg	Docs.
11/02/16	"EL MODEL DE LLENGUA ÉS DEL TOT VÀLID, PERÒ POTSER HI HA UNA CERTA RIGIDESA", Jordi Solé i Ernest Rusinés defensen la funció de model i de mirall de la llengua dels mitjans públics / El País (Ed. Catalunya) -Quadern	4	1
11/02/16	JUAN LUIS CEBRIAN: "DEFENDER HOY LA CONSTITUCIÓN ES REFORMARLA; SI NO, ESTÁ MUERTA" / Cinco días	5	1
11/02/16	EL NYT SE RINDE AL ESPAÑOL / La Razón	6	1
11/02/16	TONI BATLLORI ESTÀ EN PERILL, PER FRANCESC-MARC ÀLVARO / La Vanguardia.cat	7	1
11/02/16	ELS BEATLES ENS VISITEN / El País (Ed. Catalunya) -Quadern	8	1
11/02/16	EL PERIODISTA CARLISTA DE PSEUDÒNIM 'FRANCO' / Diari de Tarragona	9	1
11/02/16	EL 'TIMELINE' DE TWITTER DEIXA DE SEGUIR NOMÉS UN ORDRE CRONOLÒGIC / Ara	10	1
11/02/16	LA CORPORACIÓ AUGMENTA EL CONTROL I LA TRANSPARÈNCIA DE LA COMPRA DE PROGRAMES / Ara	11	1
11/02/16	PERIODISTAS MISIONEROS / Abc (Ed. Madrid) -Alfa y omega	12	1
11/02/16	Què podem fer de bo els mitjans / Ara	13	1
11/02/16	ASSASSINADA A VERACRUZ UNA ALTRA PERIODISTA MEXICANA / El Periódico de Catalunya (Ed. Català)	14	1
11/02/16	LA CCMA MODIFICA EL PROCEDIMENT PER A LA CONTRACTACIÓ DE CONTINGUTS / Diari de Girona	15	1

PERIODISME I MITJANS DE COMUNICACIÓ

Jordi Solé i Ernest Rusinés defensen la funció de model i de mirall de la llengua dels mitjans públics. / GIANLUCA BATTISTA

ERNEST RUSINÉS I JORDI SOLÉ Director i editor de l'ésAdir, el portal de llengua de la CCMA

“El model de llengua és del tot vàlid, però potser hi ha una certa rigidesa”

Rudolf Ortega

Són els bruixots de l'ésAdir, el portal lingüístic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), amb permís dels equips de lingüistes de TV3 i Catalunya Ràdio. Ernest Rusinés (Barcelona, 1972), cap d'assessorament lingüístic de la CCMA i director de l'ésAdir, i Jordi Solé (Barcelona, 1969), editor del portal, gestionen el dia a dia d'un web que, qualsevol que el vegi, pensarà que té al darrere un regiment de filòlegs i gestors de xarxes. I no és el cas; mai amb tan pocs mitjans s'havia fet tanta feina. D'arreu els arriben felicitacions pel desè aniversari, tot just abans d'ahir.

Pregunta. Com va néixer l'ésAdir? Què va passar perquè sortís?

Jordi Solé. Tot comença l'any 2003, pel 20è aniversari de TV3 i Catalunya Ràdio. Els diversos departaments de les dues empreses van pensar què podien fer, i en un primer moment es va pensar a tornar a editar els criteris lingüístics de les dues cases. Però de seguida es va veure que en plena època d'internet el més pràctic era donar-li un format web, amb tres objectius: unificar criteris, facilitar la consulta i facilitar l'actualització immediata. Llavors hi havia Oriol Camps com a cap dels lingüistes de la ràdio i Maria Alba Agulló a la tele, ells van prendre la iniciativa.

P. Quin són aquests criteris? Quina és la línia fixada i a què s'expressa a l'ésAdir?

Ernest Rusinés. TV3 i Catalunya Ràdio neixen amb la idea de fer una llengua flexible, acostada a la llengua del carrer, transparent, i aquí hi ha una coherència. És un model fixat en l'època de la polèmica entre *heavys* i *lights* (finals dels vuitanta, principis dels noranta) que va ser molt útil i necessari d'establir. Però ara, tot i que pensem que és un model to-

talment vàlid, i necessari, potser hem caigut en una certa rigidesa del mateix model. Llavors hi havia una llengua normativa massa encarcerada, massa rígida, i s'havia de fer una flexibilització, però avui dia molta audiència preocupada per la llengua, quan sent *vivenda*, pensa que és una incorrecció. Ens hem de preguntar si hem de reconduir el model. Si hi ha propostes que no han acabat de triomfar, doncs potser no hi hem de continuar batallant.

J. S. Potser es tracta només d'alguns casos concrets, i no tant de repensar el model.

E. R. El model, com a idea, era i és totalment vàlid.

P. Una crítica recent, però, deia: “Fa temps que TV3 ha abandonat la llengua”. Potser els problemes són casos concrets, però

hi ha qui critica tot el model, amb una esmena a la totalitat.

J. S. A l'ésAdir estem en les 34.000 fitxes i no passàrem d'unes desenes de casos polèmics. Al darrere hi ha un problema de concepció de la llengua. Moltes d'aquestes crítiques identifiquen norma i llengua, i una llengua sempre és molt més que una norma. Nosaltres treballem amb molts registres i hem d'estar receptius als nous usos, i la visió d'identificar llengua amb norma és molt reduccionista. Estic convençut que en general a TV3 i a Catalunya Ràdio treballem molt per la qualitat lingüística i el resultat és bo.

E. R. Hi ha una idea recurrent, un tòpic: “Abans sortia millor”. No hi ha cap estudi objectiu que ho demostrï, amb X hores de

programació d'ara i de fa 20 anys. Per antena en molts casos surt una molt bona llengua, per exemple als informatius la llengua té un nivell molt satisfactori, i els locutors que surten en pantalla han guanyat en seguretat lingüística.

P. Si els joves del món real parlen d'una determinada manera, i fem parlar els joves de ficció de la mateixa, potser farem que els joves no canviïn mai. El mitjà de comunicació ha de reflectir la llengua real o ha de fer un factor de correcció?

E. R. TV3 fa sèries que volen acostar-se a tota la població. En aquest cas, basculen entre la idea de *model* i la de *mirall*. A les sèries de producció aliena per a adults, per a nens i a les pel·lícules la llengua no es qüestiona, és *model*; la llengua del doblatge no ha estat mai en qüestió, i són moltes hores de programació. En el cas de la producció pròpia, però, hem de ser molt més *mirall*. Tot i això, encara estem en un estadi en què no es pensa en l'aspecte lingüístic. Hi pot haver documentals dedicats a grans organitzacions d'àmbit mundial i per als quals es va a gravar a un altre continent, però l'aspecte lingüístic s'obvia.

P. Això ho obvia la casa? O no s'hi cau?

E. R. Una mancança que encara tenim, i que també és responsabilitat dels lingüistes, és que des del punt de vista de producció logística i de direcció artística no hi ha prou consciència lingüística. Quan s'engenga una producció, així com es té prou clar que hi ha d'haver una gent que s'ocupi de maquillatge, encara no es té prou clar que hi ha d'haver assessorament lingüístic. I no s'és conscient de la gravetat d'això.

P. Pot ser que s'estigui creant una distància important respecte d'altres àmbits de la llengua? Per

exemple els ensenyants: estan obligats a seguir la norma, però es poden veure explicant coses que després són diferents quan veuen *Merlí*.

J. S. Cada cop més, a l'ensenyament, es té en compte la noció de registre. La clau és entendre que la llengua és variació contínua. Els nans, evidentment, primer han d'aprendre la norma; per permetre't transgredir la norma primer l'has de dominar al màxim.

Solé: “Les crítiques identifiquen llengua i norma, i és una visió molt reduccionista”

Rusinés: “Mentre que ‘Merlí’ s'adapta a la transgressió, el ‘Mic’ és molt més ortodox”

Però cal anar introduint la noció de registre i variació, i s'ha de veure amb normalitat que els mitjans es permetin llicències d'acord amb l'ús actual.

E. R. Nosaltres distingim, per exemple, entre la programació dirigida als nens més petits i als adolescents. La llengua del *Super3* està més acostada a la norma que no pas la llengua de *Merlí*. En alguns casos hi ha aquesta distància, però no és tan gran. En tota la programació infantil hi ha una cura especial, i en el doblatge també. *Merlí* està enfocat a l'adolescència, al moment de la transgressió, i també s'adapta a això. El *Mic*, en canvi, es pot dir que segueix un model ortodox.

J. S. Si vols que una sèrie reflecteixi la manera de parlar de la gent jove, és lògic que vagis a parlar a l'argot, i en el cas del català hi pot haver interferències del castellà, de manera que hauràs de polir els diàlegs. Per definició, una sèrie juvenil que sigui versemblant ha de fer servir paraules no normatives, forma part de llenguatge de la gent jove.

P. Hi ha hagut alguna mena de canvi pel que fa al dialecte de TV3? Fa un temps es deia que es tendia a *centralitzar* la llengua dels locutors, i ara hi ha casos com el de Rafel Vives, del *Ja t'ho faràs*, que exhibeix una fantàstica variant balear.

E. R. Això era una llegenda urbana. No hi ha hagut mai una feina dels serveis lingüístics de la CCMA en aquesta direcció, ni activa ni passiva.

J. S. El que passa és que, quan una persona fa 10 o 15 anys que viu aquí, s'empena una mica de la fonètica. No ha existit mai una consigna dels lingüistes, però algú que viu aquí molts anys pot haver canviat l'accent, perquè s'hi ha acostumat inconscientment.

E. R. Una altra llegenda urbana és que no se senten accents per les nostres emissions. Si fem una llista ens surt molta gent que no és del català central, i gent que fa continuïtat, no pas esporàdics.

J. S. Potser abans algú associava dialecte a ruralisme, o a la idea que no tots els dialectes eren igual de bons. Tot això s'ha superat, veiem que la variació és la riquesa de la llengua. Com més veus millor.

Competir amb l'IEC?

Després de deu anys, l'ésAdir ja acumula quasi 34.000 entrades (12.000 de les quals corresponen a pel·lícules; 22.000 a qüestions de llengua), que són fruit de la feina de molta gent. “Els continguts vénen dels equips lingüístics tant de la ràdio com de la televisió, aquí participen tots els lingüistes”, recorda Jordi Solé amb modestia, “jo m'ocupo de l'edició del web”. I el nombre de visites és més que generós, amb més de 20.000 usuaris únics, mig milió de visites a l'any i més d'11 milions de pàgines visitades, uns registres que demostren la importància del portal lingüístic com a eina de consulta.

Vient com periodistes i correctors recorren a l'ésAdir gairebé com a diccionari únic,

cal preguntar-se si el portal de la CCMA està assumint una tasca normativa que no li pertoca. Està competint amb l'IEC i el Termcat? “De cap manera”, respon Ernest Rusinés, “no competim amb altres institucions lingüístiques, al contrari, mirem d'anar alhora. Treballem molt amb el Termcat, els consultem en àmbits de terminologia, i també amb l'IEC, tot i que si hi ha una cosa molt urgent potser ens veiem obligats a donar-hi una resposta inicial”. I completa Solé: “Fem l'esforç de marcar sempre si una paraula no surt al diccionari. No es pot dir que l'ésAdir sigui una obra que pugui portar a confusions; si una cosa no és normativa ho diem, i l'usuari ha de tenir clar que si no vol moure's de la normativa, a aquella fitxa que no li faci cas”.

“Defender hoy la Constitución es reformarla; si no, está muerta”

Juan Luis Cebrián recuerda ante los universitarios la noche del 23-F

P. S. Madrid

Golpe de Estado, *El País* con la Constitución”. La histórica portada de la edición especial de la noche del 23 al 24 de febrero de 1981 supuso un mensaje claro de defensa hacia la joven democracia. “Y un símbolo de resistencia ciudadana ante el golpismo militar”, afirmó ayer Juan Luis Cebrián, presidente del Grupo PRISA, editor de **CincoDías**, en la Facultad de Derecho de la Universidad Autónoma de Madrid, donde se desarrolló una de las jornadas de los actos de celebración del 40 aniversario de *El País*.

La elección de un campus universitario, según Yolanda Valdeolivas, decana de la citada facultad, se debe al interés por dar a conocer a los estudiantes de la universidad un convulso periodo de la historia de España, de la mano del que fue director, desde 1976 a 1988, de uno de los periódicos protagonistas de la época. De hecho, los asistentes pudieron hacerse con una

copia de la edición que *El País* imprimió aquella noche, “la portada más importante, y yo diría también que la más valiente de nuestra historia”, apuntó Antonio Caño, actual director del rotativo. Y ese mensaje, 35 años después, continúa vigente. “Nuestro diario, y la empresa que lo sustenta, siguen hoy firmemente anclados a los principios constitucionales”, añadió Cebrián.

LA FRASE

La Carta Magna se ha visto deteriorada por el paso del tiempo y el abuso y clientelismo que sucesivos Gobiernos han llevado a cabo”

Sin embargo, la tesitura actual obliga a dar un paso al frente y a adaptarse a los momentos actuales. “Vivimos días confusos en los que la propia Constitución parece amenazada de nuevo, aunque de manera más insidiosa que antaño”, continuó. Ante lo que calificó como “inmovilismo de unos y liquidacionismo de otros”, se vuelve urgente una voluntad de reforma de una Carta Magna “deteriorada por

el paso del tiempo y el abuso y clientelismo que sucesivos Gobiernos han llevado a cabo”, afirmó Cebrián. Este panorama se vuelve, además, mucho más preocupante al añadirse una falta de

Juan Luis Cebrián, ayer, en la Facultad de Derecho de la Universidad Autónoma de Madrid. MANUEL CASAMAYÓN

“El resultado de las elecciones del 20 de diciembre no es ni catastrófico ni irregular”

profesionalidad entre los distintos partidos para formar un Gobierno que, en su opinión, precisa de una respuesta al desafío independentista de Cataluña, la sostenibilidad de una política económica de crecimiento, imprescindible para la creación de empleo, y de la puesta en marcha de un plan de choque contra la desigualdad.

Pero esta situación de estancamiento no es nueva, sino que viene de lejos. Valga como prueba el ensayo *El tamaño del elefante*, que Juan Luis Cebrián publicó hace casi 30 años y del que mencionó varios fragmentos, tales como el “chantaje que sufrirá España por parte de las víctimas nacionalistas” o “la escasa operatividad de los partidos y la fragmentación social a la que se ha llegado”. Aseguró ante más de 300 universitarios que no se considera un visionario, ya que varios autores del momento compartieron sus mismas preocupaciones. El propio diario *El País* publicó, en febrero de 2013, un manifiesto llamado *Una solución para España*, en el que proponían una serie de medidas tales como una ley de partidos, la reforma de la Administración de justicia, un pacto por el empleo y las pen-

siones o un modelo federal para el Estado de las autonomías. Pero “ni una sola de estas sugerencias ha merecido no ya su puesta en práctica, sino al menos un debate, en sede parlamentaria o fuera de ella, por parte de quienes tienen la responsabilidad de gobernarnos”, lamentó el presidente de PRISA.

Tras unas elecciones generales con un resultado inédito en las últimas décadas, estas contradicciones se han agudizado mucho más. Por eso, “el único modo de volver a defender hoy la Constitución es reformarla, o si no está muerta”, afirmó con rotundidad Cebrián.

Pero para ello habrá que esperar a que los partidos políticos se pongan de acuerdo y abandonen “ese ensimismamiento ególatra, para buscar las alianzas y los acuerdos que permitan la instalación de un Gabinete capaz de liderar los acuerdos más amplios sobre reformas constitucionales y nuevas leyes orgánicas”, apuntó. De hecho, dicho acuerdo, para un Gobierno de coalición, no debería ser tan difícil, ya que, en su opinión, “el resultado de las elecciones del 20 de diciembre no es ni catastrófico ni irregular en un país con un sistema de votación proporcional”.

EL NYT SE RINDE AL ESPAÑOL

Ángel VALLE

Para competir con la prensa latina de tirada en Estados Unidos, su periódico más importante comienza en español

El pasado lunes, el prestigioso diario estadounidense «The New York Times», quizá el más importante de Estados Unidos, presentaba su edición web en español, de contenido gratuito y que ofrece una selección de los mejores artículos de la versión en inglés traducidos a nuestro idioma, así como producción original.

Tal y como escribía Lydia Polgreen, editora adjunta de Internacional del diario, en su nota de presentación, «queremos ser parte de su día a día, por lo que incluiremos artículos sobre cómo lograr que sus hijos sean más creativos, qué tipo de ejercicios recomiendan los expertos y también, por qué no, uno que otro consejo sobre el difícil mundo del amor. Finalmente, prometemos convertirnos en su guía para seguir las elecciones en Estados Unidos (que pueden confundir a cualquiera) con artículos originales. Hemos armado un fantástico equipo con periodistas de varios lugares de América Latina y España, y nuestra misión es ofrecerles periodismo de alta calidad todos los días».

El nuevo sitio se lanza en vísperas de la visita a México del Papa Francisco, un acto que atraerá gran atención tanto en ese país como en las comunidades latinas de Estados Unidos, y en pleno proceso de normalización de relaciones entre este país y Cuba.

De este modo, el periódico neoyorquino se suma a otros

medios de Estados Unidos que ya habían apostado por el español como un modo de acercarse a la cada vez mayor población castellanoparlante de aquel país y, al mismo tiempo, para aumentar su tráfico digital en dura competencia con otras muchas páginas web que informan en español. El más claro ejemplo es el de la CNN, que hace ya muchos años que lanzó su edición en este idioma.

Según un artículo aparecido en The Hispanic Council, «los hispanos conforman un mercado que los grandes grupos de comunicación no pueden obviar, y por ello, desde el año 2009 en EE UU han surgido nuevos medios de comunicación de información dedicada exclusivamente a los hispa-

«QUEREMOS SER PARTE DE SU DÍA A DÍA», ESCRIBÍA LA EDITORA DEL NYT, LYDIA POLGREEN

nos», aunque no es menos cierto que en este periodo de tiempo algunas han desaparecido ya, como Noticias Mundo Fox, que echó el cierre el pasado verano. De estos nuevos medios, algunos ofrecen sus contenidos en inglés, como es el caso de NBC Latino o Fox News Latino, y otros en español, como Estrella TV.

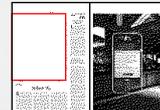
También en estos últimos años, han aparecido diversos medios hispanos a nivel local que, según

el referido artículo de The Hispanic Council, «se han hecho un hueco en el panorama mediático en los últimos cinco años. Desde 2009 se han fundado 13 medios a nivel local, nueve de ellos diarios y cuatro canales de televisión, y todos ellos operan en español, excepto el diario «Hoy» de Chicago que lo hace en los dos idiomas».

En cualquier caso, y pese al potencial de crecimiento de la población latina en Estados Unidos, no hay que olvidar que son muchos, sobre todo los más jóvenes, los que tratan de dejar de lado su idioma materno, el español, por el inglés, en busca de una mayor integración y de un horizonte profesional más amplio.

Además, muchos de los medios estadounidenses con edición en español tienen que competir con cadenas hechas por y para la población latina, como las grandes cadenas de televisión Univisión y la puertorriqueña Telemundo, que alcanzan a buena parte de la población hispana en Estados Unidos y que acaparan la mayor parte de la audiencia.

Sea como fuere, lo que parece claro es que el español en los medios de comunicación Estados Unidos es casi una asignatura obligada para todos si no se quiere renunciar a una población de más de 50 millones de personas, la mayor minoría en el país y primer grupo de población en estados como California, donde superan a los «blancos no hispanos».

Francesc-Marc Álvaro

Toni Batllori està en perill

Pateixo per la sort del gran Toni Batllori, ninotaire de *La Vanguardia*. Des de dilluns, temo que ordenin empresonar-lo per apologia del magnicidi o d'alguna cosa per l'estil. Fa quatre dies, el col·lega que fa la tira que obre la secció de Política d'aquest diari va dibuixar Rajoy dins d'una caixa de morts. Qui ens diu que no hi haurà algun jutge de l'Audiència Nacional que interpretarà de manera literal la ficció caricaturesca que ha creat Batllori per fer-nos pensar, somriure i entendre el moment polític?

Els professionals de l'opinió dibuixada tenen llicència per fer aquestes coses, si més no en les societats democràtiques. Sense aquesta mena de llicències, una democràcia deixa de ser-ho. Si el dibuix de Batllori caigués a les mans del jutge que ha ordenat empresonar dos titellaires a Madrid, el nostre estimat company potser hauria de cercar advocat immediatament. Us recordo que dos titellaires –excarcerats ahir després de cinc dies de presó– són tractats avui com a terroristes a Espanya; no és una notícia de l'Àrabia Saudita, la Xina, l'Iran, Veneçuela, Rússia, Turquia o Egipte. Costa de creure, però això està passant aquí.

Algú de l'equip de l'alcaldesa Manuela Carmena va cometre l'error de programar un espectacle de titelles pensat per a públic adult en una sessió destinada a les criatures, dins dels actes del carnaval. L'assumpte és desafortunat i les autoritats municipals de Madrid ja han demanat perdó per la relliscada, mentre el cas s'ha inflat des de l'oposició i els entorns conservadors. El que hauria de ser un afer merament local s'ha convertit en notícia d'abast general perquè un jutge veu en aquests titelles un possible delictes d'apologia del terrorisme. Sembla que l'aparició d'una pancarta amb el missatge "gora Alka-ETA" dins de la història representada ha destapat la caps dels trons. Com si no fos evident que aquest detall és una paròdia que forma part d'un registre satíric i caricaturesc propi d'aquesta mena de funcions. També s'ha remarcat que l'obra en

qüestió contenia escenes violentes que podien ferir la sensibilitat, un assumpte opinable però al marge de tota consideració penal, llevat que, a partir d'ara, els poders públics vulguin perseguir també la majoria d'obres de Shakespeare, les pel·lícules de Rambo o un clàssic com *Bambi*.

Desconec si l'obra *La bruja y don Cristóbal* és un exemple magnífic del teatre de titelles contemporani o si és un espectacle

L'assumpte que ens ocupa és la llibertat dels creadors per fer i difondre allò que vulguin sense témer represàlies

dolent, però això és irrellevant en relació amb el que aquí abordem. Perquè l'assumpte que ens ocupa és la llibertat dels creadors –els excel·lents i també els mediocres– per fer i difondre allò que vulguin sense témer represàlies. En una societat oberta, les restriccions als drets fonamentals d'opinió, expressió, consciència i creació haurien de ser comptadíssimes i excepcionals. El contrari seria el retorn a la censura, una pràctica que va imperar durant els anys del franquisme i va maleducar diverses generacions, com recorden els nostres pares.

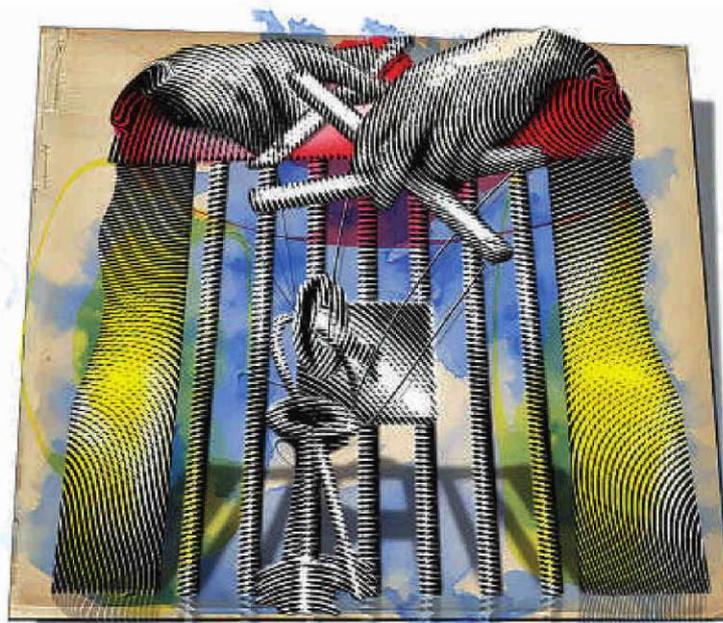
No se m'escapa que la drete madrilenya

no té manies a l'hora de presentar el govern de Carmena com un grup perillós, ni tampoc es pot desvincular aquest episodi dels forts recels que desperta en molts cercles de poder l'aparició d'un actor nou com Podem. A Catalunya, sabem prou bé fins a quin punt hi ha una estratègia planificada per demonitzar certes opinions i moviments, el que ara pateix la gent d'Iglesias no és pas nou. Nazis, etarres o gihadistes són epítets que s'apliquen als sobiranistes catalans fins a l'avorriment, des de diversos mitjans i tribunes institucionals.

El que interessa qualsevol demòcrata de debò és preservar la llibertat d'expressió, de pensament i de creació també quan l'exerceixen els que pensen de manera diferent. El veritable esperit liberal –en sentit primigeni– es posa a prova quan cal defensar les regles de joc en benefici d'aquells que tenen idees, valors i interessos que no són els nostres. És cert que aquest exercici no és fàcil ni senzill, perquè entre nosaltres també circulen els que difonen discursos d'odi i missatges clarament destructius, sovint contraris al sistema de llibertats i de drets que ens hem donat. Però ningú va dir que viure en democràcia fos descansat. Per això cal filar molt prim i per això cal esperar que els jutges siguin prudents, coherents i proporcionals quan aborden aquestes realitats delicades. Han de fer-ho així per evitar arbitrariedades, abusos de poder i ridículs impropis d'un país de la Unió Europea. Batllori fent el dibuix del cadàver de Rajoy no té res a veure amb un assassí. I un titellaire mostrant una pancarta amb un lema paròdic, res a veure amb un membre d'ETA o d'Al-Qaida.

Podem donar poca o molta importància a l'empresonament dels dos artistes de la companyia Titeres desde Abajo. Si ens ho mirem com una anècdota, estem posant en perill la nostra manera de viure. Faig servir la mateixa expressió que vam repetir quan ens vam solidaritzar amb els periodistes i ninotaires de *Charlie Hebdo*, víctimes dels fanàtics. Eixamplar la llibertat, no reduir-la, vet aquí el que ens exigeix el nostre segle. ●

●

JAVIER AGUILAR

LLIBRES

Els Beatles ens visiten

Luis Hidalgo

**¡QUE LLEGAN LOS BEATLES!
CUATRO CHICOS DE LIVER-
POOL EN LA ESPAÑA FRAN-
QUISTA (1964-1975)**

Magí Crusells
Lenoir Ediciones
64 pàgines. 20 euros

Que llegan los Beatles. *Cuatro chicos de Liverpool en la España franquista* (1964-1975) és, malgrat la seva condició d'opuscle, una muntanya aclaparadora de dades, necessàries, fruit d'una investigació exhaustiva. Però el fet que diferencia aquesta obra d'altres que han tractat el mateix tema és situar la visita dels Beatles en un context històric que ens permet fer una radiografia d'un règim franquista encara ben viu a través de la reacció que va tenir davant la visita dels "quatre peluts", vistos llavors com una perillosa influència per a l'esperit ferm, sa i patriòtic de la joventut espanyola.

No deu ser casualitat que l'autor d'aquest llibre, Magí Crusells, sigui precisament historiador de la Universitat de Barcelona; és per això que aquesta contextua-

ciar un poble espanyol tancat en si mateix de la resta del món, pecaminós, és una constant en les cròniques periodístiques de l'època, entestades a restar importància a una visita que, explica l'autor, va tenir lloc perquè Camilo Alonso Vega, ministre de Governació, va fer cas del parer del Governador Civil de Barcelona, Antonio Ibáñez Freire, que indicava que els Beatles eren ben vistos per la casa reial britànica, i que prohibir els seus concerts seria un escàndol encara més gran que veure les seves melenes per Espanya. La premsa, queda ben clar al llibre, hi va tenir un paper bastant funest, i diaris com *Ya* al·ludien carregats de menyspreu que "las canciones de los Beatles fueron berreadas por sus hinchas". Només Albert Mallofré a *La Vanguardia* va fer un comentari equànime del concert barceloní del grup de Liverpool.

El llibre, ric en anècdotes —els empleats del barceloní hotel Avenida Palace, on van fer estada els components dels Beatles, van falsificar autògrafs dels membres del grup per repartir-los entre la multitud que els escridassava a l'exterior, explica l'autor—, recull tam-

Un single dels Beatles de RNE, amb cel·lo i un avís de "No radiable".

lització apareix nítida, tot oferint potser els millors moments de l'obra. No cal dir que la profusió de dades des que un empresari anomenat Francisco Bermúdez va pensar d'organitzar a Espanya dos concerts dels Beatles, ja mítics Pirineus enllà, fins que aquests concerts van tenir lloc, és d'un gran detallisme, i el lector agraeix que aquestes dades es fixin amb rigor.

Al marge de l'aparició de personatges genuïnament espanyols, com aquell Pirulo que venia llaminadures i es va presentar al concert de Madrid amb una pancarta i unes tisores sota el lema "Los tenemos que pelar", es poden destacar cròniques periodístiques com la del diari *ABC*, relatant la rebuda del quartet a l'aeroport de Barajas: "Donde la psicosis que parece acompañarles (als Beatles) ha quedado prácticamente inédita. Por lo visto, nuestros ye-yés demuestran una laudable moderación... Los españoles somos muy distintos de otros pueblos".

Aquesta intenció de diferen-

L'estudi, ric en anècdotes, recull també el paper de la censura musical

bé el paper de la censura musical espanyola (hi havia discos d'ells que no es radiaven per les lletres, tot marcant-los i enganxant un cel·lo al vinil perquè no els posesin sota l'agulla del tocadisc) i de la censura cinematogràfica (Crusells és autor de diversos llibres d'aquest art, com, amb Alejandro Iranzo, *The Beatles, una filmografía musical*) i bibliogràfica aplicada al quartet i als seus membres, ja en solitari durant les seves careres posteriors.

Fotos, documents i reproduccions de revistes de l'època il·lustren un llibre que, amb l'excusa de la visita dels Beatles, explica, en el fons, com eren Espanya i la seva censura. I no fa pas tant de temps, de tot plegat.

GALERIA DE TARRAGONINS DISTINGITS

*El periodista carlista de pseudònim 'Franco'***APUNTS BIOGRÀFICS
REALITZATS PER:**

JORDI MORANT I CLANXET

Estudià a l'Institut Provincial temes mercantils i comercials, però després es decantà pel periodisme. Es casà amb Elisa Forner i Miralles, de Vinaròs, i van tenir deu fills. Format en el carlisme tradicional, és a *El Correo de la Provincia* l'any 1893 i publicà un article que es considerà injuriós per la monarquia (de la reina Maria

Cristina), essent empresonat a San Miguel de los Reyes, on passà uns mesos. Se li imposà una multa de 500 pessetes. Era l'any 1902. No va ser un autor molt prolífic, tot i que esdevinir el responsable director. Funda Alalaya d'ideal carlista de Déu, Pàtria i Rei. També va formar part de *La Cruz* com a redactor el 1901, amb l'arquebisbe Costa i Fornaguera, i com a redactor en cap, impulsà el rotatiu catòlic. El 1909 Vila fou el cronista durant la inauguració del'er-

mita de la Salut. El rotatiu també va prendre part activa l'any 1912 en l'estrena de la Casa Tutelar de Sant Josep. El patrici va conèixer el seminarista Miquel Melendres i Rué, que redactà *Particules* l'any 1919, i a Carles Cardó, professor del seminari. Vila es dedicà a les cròniques ciutadanes i amb intensa capacitat de treball és la mà dreta dels prelats, i codirector durant un temps. Quan arribà el nou director, el Dr. Josep Vallès, prevere, disciplinat i totalitari, Vi-

la deixà *La Cruz*, i entra al *Tarragona* per la porta gran. Posteriorment passà a Editorial Tarragona del carrer Sant Francesc, on fou acollit com a redactor en cap el 1922 amb treballs i articles com *La vuelta del señor Magín*, que recollia les impressions d'un tarragoní anònim en visitar la ciutat de Tarragona. Omplí el *Tarragona* de moltes cròniques ciutadanes. Signava amb el pseudònim 'Franco' i a més publicà una secció que va titular 'Rápida'.

**Francisc de Paula
Vila i Adzerias**
(Tarragona, 1869 - 1925)
Periodista i escriptor

elradar

Twitter ordenarà els missatges segons la rellevància que tenen. PERE TORDERA

El 'timeline' de Twitter deixa de seguir només un ordre cronològic

Twitter va confirmar ahir el canvi més gran de la seva història. La xarxa social deixarà enrere un dels seus trets més significatius, l'ordre cronològic del *timeline*, i optarà per mostrar els missatges dels usuaris en funció de la rellevància que tenen. El canvi s'anirà aplicant durant les pròximes setmanes.

D'aquesta manera, quan els internautes entrin a l'aplicació es trobaran que a la part superior de la pantalla principal hi apareixen els tuits més rellevants de cada perfil. Seran missatges recents en ordre cronològic invers, que, segons l'empresa, serviran per mostrar a l'usuari el que s'ha perdut quan ha deixat de mirar el seu *timeline*. El responsable d'enginyeria de Twitter, Mike Jahr, va explicar ahir per què han optat per canviar la xarxa social:

"Els internautes segueixen centenars, potser milers de persones. Quan obren Twitter tenen la sensació que s'han perdut coses importants. Des d'ara, podran escollir una opció que els ajudarà a estar al dia". De moment, però, aquest nou *timeline* no s'aplicarà automàticament als usuaris. Aquells que vulguin provar-lo l'hauran d'activar.

Durant el cap de setmana passat, el portal BuzzFeed va revelar que Twitter volia eliminar l'ordre cronològic del *timeline*. La notícia va aixecar polseguera a la xarxa social, on els internautes van queixar-se que la mesura feia que Twitter s'assemblés més a Facebook. Els tuitaires van mostrar el rebuig a la nova opció mitjançant l'etiqueta #RIPTwitter, que es va convertir en *trending topic*. —

Les sèries com *Nit i dia* no podran costar més de 4.000 euros per minut. TV3

La Corporació augmenta el control i la transparència de la compra de programes

TV3 i Catalunya Ràdio canvien els mecanismes per contractar continguts externs. La Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) va aprovar ahir un nou procediment que augmenta la transparència a l'hora de comprar programes. El reglament fixa una única finestra de recepció de projectes i detalla qui forma la comissió que els ha de valorar i decidir si finalment s'incorporen a la graella.

Una de les novetats d'aquesta norma és que fixa un preu màxim per minut. Així, una sèrie dramàtica no podrà costar més de

4.000 euros per minut. En el cas de les comèdies de situació o programes de gags, el preu és de 2.700 euros per minut. Els concursos estan valorats en 1.000 euros per minut. El nou mecanisme també fixa un control de costos: les empreses hauran de justificar que efectivament s'han gastat tots els euros que es pressupostaven en el projecte. La Corporació detalla, a més, quin ha de ser el benefici industrial de cada producció, i el fixa en el 8% (el 10% en el cas de primeres temporades, i amb alguns incentius econòmics en funció de l'audiència). —

De Madrid al cielo

Manuel Cruz

Periodistas misioneros

Hace unos años asistí como invitado a una reunión de delegados diocesanos de Medios de Comunicación, en la que también participaron otros periodistas. Sorpresa general suscitó la comunicación de un compañero en la que afirmó que los periodistas «somos unos amorales por definición». ¡Ahí es nada!

En realidad, lo que quería destacar era que el periodista no se mueve, en general, por motivos éticos sino, simplemente, por el deseo de «informar», sin importarle la veracidad, ni la oportunidad, ni las consecuencias, aunque se trate de una difamación o de unos datos «filtrados» interesadamente. Aquella observación se convirtió en una bomba informativa, pues al día siguiente un periódico que se distingue por su fobia a los católicos, tituló: «Para la Iglesia, todos los periodistas son unos amorales».

Si traigo aquí este recuerdo es porque estos días un puñado de periodistas especializados en información religiosa ha tenido la feliz idea de constituir un grupo de trabajo en el marco del Plan Diocesano de Evangelización. En la raíz de esta iniciativa está, sin duda, la decisión del Papa Francisco de enviar a cientos de sacerdotes a todo el mundo como misioneros de la misericordia.

Nosotros, los periodistas, no podemos llegar a tanto: nuestro sacerdocio no es ministerial, es el mismo que nos iguala a todos los cristianos como pueblo de Dios. Pero sí que es necesario ampliar nuestra formación religiosa para que, a la hora de escribir, no se nos pueda achacar que nos hemos dejado llevar por el vendaval del laicismo, el nombre moderno de la «amoralidad» que denunciaba años atrás un excelente observador de la vida diaria.

Quien fue director durante largos años de *Alfa y Omega*, el gran Miguel Ángel Velasco, solía decir: «¡Es que no terminamos de creérnoslo!». Eso es, exactamente, creer en la Encarnación, en los sacramentos –y frecuentarlos–, en la vida eterna, en que somos hijos de Dios, en que nuestra misión es servir... Y podríamos seguir aunque todo se reduzca a los dos mandamientos principales: amar a Dios y al prójimo. Los periodistas también queremos ser misioneros, también queremos formarnos como ellos y también tenemos que derrochar misericordia. Así de clarito.

IAQUÍ

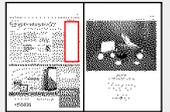
CARLES CAPDEVILA

DIRECTOR FUNDADOR

Què podem fer de bo els mitjans

PARLEM DE COM els mitjans tractem el cas dels pederastes, de tot el que fem malament. Que és molt. El morbo gratuït, la poca profunditat, la repetició de plans de portes d'escola... Ahir reclamava des d'aquí més atenció a les víctimes que als culpables, més informació que ajudi i menys que engrandeixi les ferides de forma gratuïta. Avui em proposo anar més enllà. I demanar-vos que als comentaris em doneu pistes sobre com la premsa pot ser més propositiva, més útil.

A més de deixar de perjudicar, que és urgent, què podem fer de bo els mitjans en aquests casos? Crec que el periodisme ha de fer una altra revolució interna, molt més seriosa que la dels formats, que és la de l'essència. Entendre que servir els ciutadans no és només explicar què passa. Això és molt important, però ara hi ha altaveus redundants que detallen minut a minut cada cas. I la gent vol saber per què, i sobretot com evitar-ho. Cada cop som més moderadors d'una comunitat de persones intel·ligents, exigents i formades que esperen que ens arremanguem també a la recerca d'una sortida. Que siguem benintencionats, i no ens faci vergonya. Que ens traguem la màscara tòpica de "simples notaris de l'actualitat", de forenses que fem autòpsies, i abracem també la vida, la gent que se'n surt. Que empatitzem més amb els lectors i menys amb els poders. Que posem el mirall a les solucions, a més de ser ventiladors dels problemes. Denunciar escàndols, destapar casos, tot això és imprescindible. Però només això genera indignació gratuïta. Hi ha molt més a fer. Podem i hem de ser més útils aprofundint en la manera d'atendre millor la gent que pateix, presentant exemples de bones practiques al món que resolen situacions greus. I fer-ho al costat del lector, escoltant-lo, entenent-lo. I estimant-lo.

COMANDO ARMAT

Assassinada a Veracruz una altra periodista mexicana

|| TONI CANO
MÈXIC

Una altra víctima a l'estat mexicà més perillós per als periodistes: Veracruz. Un comando d'homes uniformats com a militars va entrar dilluns a la nit al domicili de la periodista Anabel Flores, de 32 anys, la va arrencar del llit on dormia amb els seus fills, un nadó de 15 dies i un nen de 4 anys, i se la va emportar per torturar-la i assassinar-la. El seu cos va aparèixer ahir tirat a la cuneta d'una carretera a l'estat veí de Puebla.

La Fiscalia va dir poc després del segrest de la reportera que mesos enrere Flores estava en companyia d'un delinqüent quan aquest va ser detingut en un restaurant. La família va replicar que la periodista sopava amb familiars per casualitat al mateix restaurant i només va demanar als soldats que no espantessin les famílies que hi havia allà. Flores és la número 19 dels periodistes assassinats a l'estat de Veracruz en els últims cinc anys, sota el mandat del governador Javier Duarte, al qual en les xarxes socials anomenen *Javier muerte*, i enmig de la lluita entre Los Zetas i el Càrtel Jalisco Nueva Generación per aquesta ruta del narcotràfic. ≡

La CCMA modifica el procediment per a la contractació de continguts

GIRONA | DdG

■ El Consell de Govern de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) ha aprovat un nou procediment per a la contractació de projectes de continguts audiovisuals. Segons un comunicat, l'objectiu de la nova norma és «donar la màxima transparència a un procediment que ha d'assegurar que la presentació, selecció, tramitació i contractació de projectes audiovisuals» destinats a integrar-se en la graella s'ajusta als «principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat i no discriminació». També es vol assegurar que el projecte seleccionat s'ajusta a les «necessitats de programació i pressupost».